

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

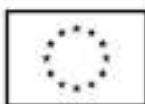

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

Απρίλιος 2025

Ενημερωτικό Δελτίο

Τεύχος 8

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

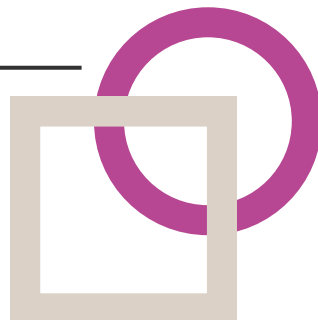
- 01 Έρευνα: Χαρτογράφηση και Εκτίμηση των Αναγκών των Δομών Κοινωνικής Πρόνοιας στην Περιφέρεια Κρήτης >
-

- 02 Ηλεκτρονικές εκδόσεις >
-

- 03 Νέα του Παρατηρητηρίου: Αλλαγή και νέα απόδοση της Ιστοσελίδας μας >
-

- 04 Εκδηλώσεις: Συμμετοχή στο Πανελλαδικό Συνέδριο Περιφερειακών Παρατηρητηρίων Κοινωνικής Ένταξης >
-

- 05 Καλή Πρακτική: Plan Primera Oportunidad >
-

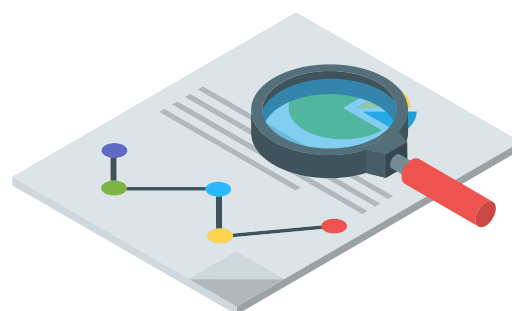

1. Χαρτογράφηση και Εκτίμηση των Αναγκών των Δομών Κοινωνικής Πρόνοιας στην Περιφέρεια Κρήτης

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του Προγράμματος Κρήτη 2021-2027, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 σε συνεργασία με το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Κρήτης, υλοποίησαν έρευνα με στόχο να χαρτογραφηθούν οι Δομές Κοινωνικής Πρόνοιας στην Περιφέρεια Κρήτης (Απρίλιος 2023- Σεπτέμβριος 2024).

Η έρευνα – χαρτογράφηση αποτυπώνει την υφιστάμενη κατάσταση των δομών κοινωνικής πρόνοιας στην Περιφέρεια Κρήτης, εντοπίζοντας ελλείψεις, προκλήσεις και προτεραιότητες χρηματοδότησης. Η ανάλυση βασίζεται σε δεδομένα που συλλέχθηκαν από τους Δήμους της Περιφέρειας Κρήτης αλλά και προηγούμενες σχετικές έρευνες τα οποία επεξεργάστηκαν από το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Κρήτης και την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027.

Τα βασικά ευρήματα δείχνουν ότι υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση στη γεωγραφική κατανομή των κοινωνικών υποδομών, με αρκετές ελλείψεις ιδιαίτερα στην Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου ακολουθούμενη από την Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου. Ταυτόχρονα, καταγράφεται ανισομερής κατανομή των δομών στις αγροτικές και αστικές περιοχές, με τα μεγάλα αστικά κέντρα να συγκεντρώνουν τη συντριπτική πλειοψηφία των υποδομών.

1. Χαρτογράφηση και Εκτίμηση των Αναγκών των Δομών Κοινωνικής Πρόνοιας στην Περιφέρεια Κρήτης

Οι πιο ανεπτυγμένες δομές αφορούν στις παρέχουσες υπηρεσίες για ηλικιωμένους και ΑμεΑ – πρόκειται για το Πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι, ενώ σημαντικά κενά παρατηρούνται στις υποστηρικτικές δομές για αστέγους, θύματα ενδοοικογενειακής βίας και άτομα που ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας – αποστέρησης. Παράλληλα, απουσιάζουν παντελώς ειδικευμένες δομές που στοχεύουν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες όπως τα απροστάτευτα παιδιά, οι ρομά και οι μετανάστες.

Η αύξηση της φτώχειας, της υλικής και κοινωνικής αποστέρησης και της κοινωνικής ευαλωτότητας, όπως καταγράφεται από τα στατιστικά στοιχεία, αναδεικνύουν την ανάγκη για άμεσες παρεμβάσεις. Σημαντικό ζήτημα παραμένει η διαθεσιμότητα κτιριακών υποδομών για τη δημιουργία νέων κοινωνικών δομών, καθώς αρκετοί Δήμοι δηλώνουν αδυναμία εύρεσης κατάλληλων χώρων. Επιπλέον, σε αρκετές περιπτώσεις, οι υφιστάμενες κτηριακές και υλικοτεχνικές υποδομές, απαιτούν αναβάθμιση ή προσαρμογή στις σύγχρονες ανάγκες, ώστε να συνεχίσουν να καλύπτουν τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού της Περιφέρειας Κρήτης.

Βασικός στόχος της έρευνας είναι να αποτελέσει εργαλείο διαμόρφωσης των κριτηρίων χρηματοδότησης των κοινωνικών δομών μέσω του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, διασφαλίζοντας τη βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της ισότιμης πρόσβασης στις υπηρεσίες πρόνοιας.

Το πλήρες κείμενο της έρευνας είναι διαθέσιμο στην επίσημη ιστοσελίδα του Παρατηρητηρίου.

Ηλεκτρονικές εκδόσεις

2. Ηλεκτρονική έκδοση για τα θέματα υγείας και ένταξης των μεταναστών στην Περιφέρεια Κρήτης

Το Παρατηρητήριο δημιούργησε την ψηφιακή έκδοση (e-book) με τίτλο: «Σύντομο Κείμενο Πολιτικής για τα Θέματα Υγείας και Ένταξης των Μεταναστών στην Περιφέρεια Κρήτης».

Η έκδοση έχει ως στόχο να παρουσιάσει τις ανάγκες των μεταναστών/στριών από τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των επί μακρόν διαμένοντων/ουσες και των προσφύγων στην Περιφέρεια Κρήτης, με έμφαση στα θέματα υγείας, όπως καταγράφηκαν κατά τις εργασίες υλοποίησης του ευρωπαϊκού έργου AMIF «EMV LII» στην Περιφέρεια Κρήτης την περίοδο Σεπτεμβρίου - Δεκεμβρίου 2024, με τη συμμετοχή φορέων και μεταναστών-τριών.

Το e-book είναι διαθέσιμο μέσα από την επίσημη ιστοσελίδα του Παρατηρητηρίου.

Περιφερειακό Παρατηρητήριο
Κοινωνικής Ένταξης
Περιφέρειας Κρήτης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

Ηλεκτρονικές εκδόσεις

2. Ηλεκτρονική έκδοση για τα στοιχεία πολιτών τρίτων χωρών στην Περιφέρεια Κρήτης

Το Παρατηρητήριο δημιούργησε επίσης την ψηφιακή έκδοση (e-book) με τίτλο: «Στοιχεία Πολιτών Τρίτων Χωρών στην Περιφέρεια Κρήτης».

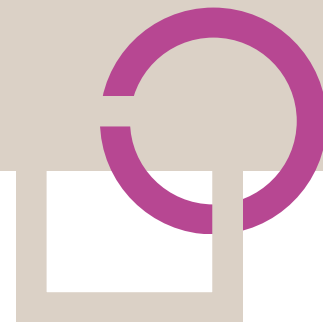
Η έκδοση έχει ως στόχο να παρουσιάσει στοιχεία που αφορούν αιτήσεις υπηκόων τρίτων χωρών που έχουν κατατεθεί ανά έτος από το 2021 έως το 2024 και διαμένουν στην Περιφέρεια Κρήτης, καθώς επίσης και στοιχεία σχετικά με τις άδειες διαμονής σε ισχύ.

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται προκύπτουν από την ηλεκτρονική καταχώρηση των αιτήσεων, μέσω των διαλειτουργικών συστημάτων - ΟΠΣ Μετανάστευσης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Το e-book είναι διαθέσιμο μέσα από την επίσημη ιστοσελίδα του Παρατηρητηρίου.

3. Αλλαγή και Νέα Απόδοση της Ιστοσελίδας μας

Ανανέωση της Ιστοσελίδας μας!

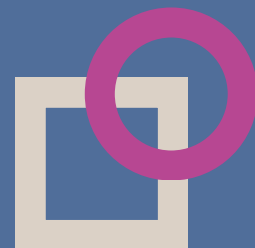
Σε ανανέωση της υφιστάμενης ιστοσελίδας προχωράει το Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Κρήτης, με γνώμονα την ευχρηστία και την ευκολία της πλοήγησης και με σκοπό την δημιουργία φιλικού περιβάλλοντος διεπαφής με τον χρήστη. Η ομοιομορφία, η ευκολία πλοήγησης, η αναγνωσιμότητα είναι κάποια από τα βασικά χαρακτηριστικά που λήφθηκαν υπόψη για τον ανασχεδιασμό της.

Η ανανεωμένη διαδικτυακή πύλη:

- θα αποτελεί το σημείο αναφοράς όλων των ψηφιακών υπηρεσιών – εργαλείων,
- θα διαθέτει χαρακτηριστικά και λειτουργίες που θα επιτρέπουν τη διαχείριση χρηστών, δημοσίευσης περιεχομένου, ενοποίησης εφαρμογών κ.α.,
- θα είναι συμβατή και θα λειτουργεί σε κινητά και laptops με responsive μεθοδολογία και τεχνολογία που θα περιλαμβάνει όλα τα λειτουργικά συστήματα των συσκευών αυτών (android, iOS, κλπ.),
- θα διαθέτει διεπαφή βασισμένη σε τεχνολογίες διαδικτύου, μοναδικό σημείο εισόδου και προσβασιμότητα σε ΑμεΑ.

Μείνετε συντονισμένοι!

4. Συμμετοχή στο Πανελλαδικό Συνέδριο Περιφερειακών Παρατηρητηρίων Κοινωνικής Ένταξης

Το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Κρήτης συμμετείχε στο 1ο Πανελλαδικό Συνέδριο των Περιφερειακών Παρατηρητηρίων Κοινωνικής Ένταξης, που διοργανώθηκε από το Παρατηρητήριο Νοτίου Αιγαίου.

Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, παρουσία εκπροσώπων του αρμόδιου Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και του ΕΣΠΑ, συγκεντρώνοντας μεγάλο ενδιαφέρον από στελέχη και φορείς από όλη την Ελλάδα.

Οι θεματικές που αναπτύχθηκαν στο συνέδριο, αφορούσαν κυρίως στην Προσβασιμότητα ειδικών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.

Οι συμμετέχοντες ανταλλάξαν προβληματισμούς, καλές πρακτικές και προτάσεις για τη βελτίωση του συντονισμού και της λειτουργίας των Παρατηρητηρίων για την ενίσχυση της διακυβέρνησης της Εθνικής και Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη (ΕΣΚΕ, ΠΕΣΚΕ).

5. Plan Primera Oportunidad

Γιατί είναι καλή πρακτική;

- ▶▶▶ Το "Plan Primera Oportunidad" (Σχέδιο Πρώτης Ευκαιρίας) του Δήμου Σαραγόσα αποτελεί μια καινοτόμα και ολοκληρωμένη κοινωνική πρωτοβουλία για την αντιμετώπιση της αστεγίας στην πόλη. Βασικός του στόχος είναι η στήριξη ατόμων χωρίς στέγη μέσα από άμεση πρόσβαση σε κατοικία, αλλά και κοινωνική υποστήριξη, με στόχο τη σταδιακή κοινωνική και επαγγελματική τους επανένταξη.
- ▶▶▶ Η καινοτομία του σχεδίου έγκειται στην ολοκληρωμένη και προσωποκεντρική προσέγγιση που υιοθετεί. Δεν περιορίζεται μόνο στην παροχή στέγης, αλλά συνδυάζει και υποστήριξη σε θέματα υγείας (σωματικής και ψυχικής), εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, αναγνωρίζοντας ότι η αστεγία είναι ένα πολύπλευρο κοινωνικό πρόβλημα που απαιτεί σύνθετες λύσεις.
- ▶▶▶ Ειδική μέριμνα δίνεται σε ζητήματα ψυχικής υγείας που αντιμετωπίζουν τα άτομα αυτά αλλά και σε ζητήματα φύλου, διασφαλίζοντας ότι οι δράσεις είναι προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε ατόμου. Τελικός σκοπός του προγράμματος είναι η αποκατάσταση της αξιοπρέπειας και η ενεργή ένταξη των ατόμων που βιώνουν κοινωνικό αποκλεισμό μέσα από την ενδυνάμωση και την ουσιαστική υποστήριξη.

Πώς εφαρμόζεται;

- ▶▶▶ Η παροχή στέγασης στο πλαίσιο του προγράμματος βασίζεται στη στρατηγική Housing First, που προσφέρει άμεση στέγη χωρίς προϋποθέσεις όπως αποτοξίνωση ή θεραπεία. Ο Δήμος δημιούργησε το Δημοτικό Καταφύγιο Αστεγών, προσβάσιμο σε όλους, ακόμη και σε άτομα χωρίς άδεια παραμονής, με βασικές παροχές και ευέλικτη διάρκεια φιλοξενίας. Παράλληλα, παρέχονται δημοτικά διαμερίσματα σε άτομα που βρήκαν εργασία, καλύπτοντας άστεγους, πρόσφυγες, οικογένειες, ενώ άτομα με ψυχικές ή σωματικές δυσκολίες διαμένουν σε κοινόχρηστα διαμερίσματα. Στόχος είναι η σταθερή στέγαση ως βάση για την κοινωνική επανένταξη.

5. Plan Primera Oportunidad

- ▶▶▶ Η ψυχική υποστήριξη αποτελεί βασικό άξονα του προγράμματος, με τη δημιουργία ειδικού κέντρου σε συνεργασία με την Fundació La Caridad. Στο κέντρο παρέχεται εξατομικευμένη φροντίδα από επαγγελματίες ψυχικής υγείας, καθώς και γεύματα και δραστηριότητες ενδυνάμωσης. Περιλαμβάνει αθλητικά, καλλιτεχνικά και γνωστικά εργαστήρια που ενισχύουν τις κοινωνικές δεξιότητες των ωφελούμενων. Παράλληλα επιδιώκεται η διαγενεακή προσέγγιση, με κοινές δράσεις με σχολείο που λειτουργεί στον ίδιο χώρο με σκοπό την ευαισθητοποίηση των παιδιών και την καταπολέμηση του στίγματος γύρω από την ψυχική υγεία.
- ▶▶▶ Το Δημοτικό Καταφύγιο της Σαραγόσα προσφέρει εκπαιδευτικά εργαστήρια για την ενίσχυση των εργασιακών δεξιοτήτων των αστέγων, ενθαρρύνοντάς τους να επανενταχθούν στην αγορά εργασίας ή να δημιουργήσουν δικές τους πρωτοβουλίες. Σημαντικό παράδειγμα αποτελεί η ένωση Gambaru, που ιδρύθηκε από πρώην άστεγο και προσφέρει υπηρεσίες catering, εκπαίδευση και κοινωνική υποστήριξη. Η ομάδα στελεχώνεται από άτομα με εμπειρία αστεγίας και προσφέρει μοναδική γνώση και προοπτική. Μέχρι σήμερα έχει δημιουργήσει 46 θέσεις εργασίας, 16 άμεσες και οι υπόλοιπες μέσω συνεργασιών. Το 2024, βραβεύτηκε από τον Δήμο για τη συμβολή της στην κοινωνική ένταξη.
- ▶▶▶ Ο Δήμος Σαραγόσας συνεργάζεται στενά με ΜΚΟ και κοινωνικούς φορείς για την παροχή υγειονομικής, νομικής και κοινωνικής υποστήριξης στους άστεγους. Ξεχωρίζει η συνεργασία με το θεατρικό πρόγραμμα Caídos del Zielo, που βοηθά άτομα σε κοινωνικό αποκλεισμό μέσω της τέχνης και έχει τιμηθεί με σημαντικά βραβεία. Παράλληλα, δίνεται έμφαση στις άστεγες γυναίκες, με εργαστήρια δεξιοτήτων και υποστήριξη για περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας. Ιδιαίτερη μέριμνα υπάρχει για ηλικιωμένες γυναίκες που διαμένουν κοντά στο καταφύγιο για άμεση πρόσβαση σε υπηρεσίες.

5. Plan Primera Oportunidad

Αποτελέσματα έργου

▶▶▶ Το πρόγραμμα Plan Primera Oportunidad στη Σαραγόσα έχει δείξει σημαντικά αποτελέσματα στην ενίσχυση της ποιότητας ζωής των αστεγών και της κοινωνικής τους ένταξης. Συγκεκριμένα, από το 2020 έως το 2023, 68 άτομα βρήκαν εργασία, ενώ το 2022 περίπου 160 χρήστες παρακολούθησαν τα μαθήματα του προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό ο Δήμος προχωρά σε νέες προσπάθειες βελτίωσης και αύξησης των υποδομών στέγασης (από 15 διαμερίσματα το 2019 σε 78 το 2023) και των υπηρεσιών που προσφέρει προκειμένου να αντιμετωπιστούν υπάρχουσες ανάγκες.

Πληροφορίες

▶▶▶ Η ανωτέρω πρωτοβουλία ξεκίνησε το 2020 και αναδείχθηκε ως καλή πρακτική για την αντιμετώπιση της αστεγίας και της ψυχικής υγείας από το Δίκτυο Eurocities: <https://inclusivecities4all.eu/good-practices/>

**περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης**

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Αβέρωφ 1, 71201 Ηράκλειο

t: +30 2813 412 442, -443

e: socialobservatory@crete.gov.gr

w: socialobservatory.crete.gov.gr

COPYRIGHT © ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE